

האיחוד

עלון לשבת קודש

בס"ד

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאת

לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

ו' תמוז תשע"ז 1176 (שנה כב')

נושא השבוע: כשרות (קב)
החפטרה: "ויפתח הגלעדי" (שופטים יא)

פרשת זוֹקֵת

"ויאמר ה' אל משה ואל אהרן יען לא האמתם בי להקדישני..." (כ, יב)

ישנן חילוקי דיעות בין הרמב"ם לרמב"ן בעניין חטא מי מריבה. הרמב"ם- אומר שעיקר החטא היה בכך שמשה כעס על בני ישראל והעליבם בדברים: "שמעו נא המורים". הרמב"ן- אומר שעיקר החטא היה בזה שהיכה משה את הסלע ולא דיבר אליו. אך לאמיתו של דבר אין שני טעמים אלו אלא אחד ומלמדים אותנו על שני מיני צדיקים. יש צדיק שאינו פוסק מלהוכיח את ישראל עד שחוזרים בתשובה ומאידך יש צדיק שמרומם ומעלה את ישראל עד שמתביישים לחטוא.

הצדיק הראשון שכופה את התשובה על ישראל נאלץ לכפות גם את הבריא שנתעשה רצונו לטובת ישראל, והצדיק השני שמרומם את ישראל, והם חוזרים מרצונם גם הבריא נכנעת ועושה את רצונו כי כל העולם נברא בשביל עם ישראל, וכיוון שכעס עליהם משה והוכיחם בדיבורים קשים, לא רצה הסלע לציית לו לכן נאלץ להכות ולהוציא ממנו את המים בכפיה.

לומר לנו כי פעולות הנעשות מתוך כעס וכפיה אינן משיגות את מטרתן ואדרבא עלולות להוליד מעשים שגויים ולא רצויים שירחיקו את האדם מהמטרה הרצויה.

"על כן יאמרו המושלים בואו וזשכון תבנה ותכונן עיר סיוון" (כא, כו)

נאמר בגמרא (בבא בתרא עה:): "המושלים"- אלו המושלים ביצרם, "בואו חשכון"- בואו ונחשב חשבוננו של עולם, הפסד מצוה כנגד שכר עבירה כנגד הפסידה, "תבנה ותכונן"- אם אתה עושה כן, תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא.

האדם כל עוד חי עלי אדמות נמצא בשליחות לעשות נחת רוח לבוראו, קרי לקיים תורה ומצוות ובד בבד לעשות חשבון נפש על מנת שידע לתקן את אשר עיוות ואשרי הזוכה לעשות כן.

"על כן יאמרו המושלים בואו וזשכון תבנה ותכונן עיר סיוון" (כא, כו)

"על כן יאמרו המושלים"- המושלים ביצרם אומרים להמון העם: מדוע הינכם רצים אצים אחר תענוגות העולם הזה? "בואו חשכון"- בואו ונחשב חשבוננו של עולם, היינו חשבון נצחי ואין לו סוף לעומת הרדיפות שאתם רודפים אחרי הבלי העולם הזה ותענוגיו החולפים, בהשגת רכוש יקר וביגוד ע"פ צו האופנה במקום לעצור ולבדוק האם הבגד הזה שאני רוצה לקנות עומד בדרישות ההלכה? האם הוא מספיק ארוך וצנוע או שמא לא? ולהיות כאותו סוחר הבוידק בכל עסקה המוצעת לו את הרווח לעומת הפסד, האם כדאי לו להוציא לפועל? ושמתברר לו שהעסקה אינה כדאית ולא תניב לו רווחים פונה הוא לאחור. ואם בעניינים הגשמיים החולפים אנו בודקים ומשווים ונוקטים במשנה זהירות קל וחומר בעניינים רוחניים שהם קנייני נצח שהשכר והעונש בעשייתם הוא נצחי נתנהל בשיקול דעת שבעתיים ואם הבגד נראה אופנתי וקורץ לא נקנה אותו אם הוא אינו עומד בכללי ההלכה ואשרי הזוכה לכך.

ואם נשים לנגד עינינו את עוצם גודלו של הנצח לעומת עולם הזה החולף נזכה לחיות בעולם הזה חיים אמתיים ומתוקנים ונזכה לעולם שכולו טוב.

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק תל אביב *שעון קיץ* סוף זמן ק"ש לשבוע הבעל"ט 8:27- 8:29

כניסת שבת: 7:32 יציאת שבת: 8:23 יציאת"ש ר"ת: 9:18

מהם ויותר על דברי חסידות. יתכן שהוא יותקף בלעג, לגלוג, כעס ומריבות יום יומיות, אעפ"כ ינהג בסבלנות ובאמונה ויזכור שכל מניעה, לעג ובזיון הם מהשמים לנסותו, וכשיעמוד בהם הוא זוכה לכפרה עוונות ובסופו של דבר התנהגותו הסבלנית תגרום שאנשי ביתו ישוּבו ויצעדו עמו בדרכו (נפשי בשאלתי ח"ג עמ' 252).

ח. כל אחד מבני הזוג יחדיר לעצמו שהצד השני חושב עליו רק טוב, ואפילו במקרים שנראה לפעמים שזה לא כך, ידע שזה רק מהשפה ולחוץ, אבל ליבו שלם עמו (אור לליון עמ' קפג) שהרי החובה לדון לכף זכות חלה גם בין איש לאשתו, וידע כי כפי הנהגתו עם בני אדם כך ינהגו עמו משמים מידה כנגד מידה (לפניו השמיים ס'קסט).

ט. אף אם לבעל היה קושי בלימודיו או בעסקיו, לא יראה עצבות ליד אשתו כיוון שהיא מצפה שבעלה יישא עמה בעול ויאיר לה פנים בשעות המועטות ששוהה עמה בבית (אור לליון עמ' קפג).

י. אין לשתף את ההורים בשום חילוקי דעות שבינו לבין אשתו ולהיפך (נפשי בשאלתי ח"ג עמ' 299). אלא ישתדלו להסתדר לבדם, ואם אינם יכולים יפנו לרב המקובל על שניהם וכך יגיעו לעמק השווה.

הטעם: כשמעריבים את ההורים נעשית מחלוקת גדולה ר"ל (שלוס כחילק עמ' צג). וקרוב ל-80% מהגירושין נוצרים מהתערבות הורים "אוהבים" (נפשי בשאלתי עמ' 299). מה גם שנכשלים בעוון לשון הרע, רכילות, הלבנת פנים וכו' (שלוס כחילק עמ' צס).

יא. מותר להחניף לאשתו משום "שלום בית" (לפניו שמי לזו קסו) ולא יהסס לבקש את סליחתה כשצריך (נפשי בשאלתי עמ' 304).

יב. ישנם זמנים שהאישה עצבנית ומתוחה עקב שינויים פיזיולוגיים שהיא עוברת ויש להתייחס בהבנה רבה וחום רב בתקופות אלו (סע עמ' 218).

דוגמא מעשית: כגון: ב-3 חודשים ראשונים שאחרי הלידה, בכל חודש בימים "מסויימים" וכו'.

יג. הבעל והאשה צריכים לכבד ולשבח האחד את השני, ובמיוחד בפני הילדים כדי שערבם יעלה בעיניהם ולא יזלזלו חלילה בהוריהם, וגם כדי להרגילם שגם הם יכבדו את בן זוגם, וטוב יעשה הבעל אם יאמר מידי פעם לילדיו "זכיתם באמא טובה ויקרה", וכן תעשה האשה כלפי בעלה (שלוס בית פ"טו).

יד. טוב שהבעל יערוך מדי פעם עם אשתו טיול קצר ליד הבית אחרי שהילדים כבר ישנים, כדי שיוכלו לשוחח ביניהם בנחת על ענייני הבית ועל דברים הצריכים תיקון, על חינוך ילדיהם וכו'. טיול כזה מרגיע מאוד את האישה ונותן לה כח ומרץ במשך כל היום לעבוד ולא להתעייף, היות והיא מוכנה לזמן כל היום (סע).

טו. יש לבעל לשמוע את דברי אשתו בהתעניינות, ואף שלפעמים הוא חוזר עייף מעבודתו ולימודו, יראה לה שהוא מתעניין בדבריה ומאזין לה ויעודדה ככל יכולתו (סע).

דוגמא ממעשה שהיה: אשה אחת התלוננה בפני בעלה על בעיה מסוימת, הבעל ניסה להציע מספר פתרונות, אך האישה לא הסכימה לקבל. עד שהבעל כעס ואמר: "אם את לא שומעת ולא מקבלת את הצעותיי, בשביל מה את שואלת אותי?"

הסבר: הבעל לא הבין שאשתו רצתה שרק ישמע אותה וישתתף בכאבה ותו לא... בשלב מאוחר יאמר לה שהדבר נגע לליבו ולכן הוא מיינץ לה שתעשה כך וכך... (נפשי בשאלתי עמ' 297).

טז. על הבעל להשתדל לשבח את אשתו מידי פעם בפני הוריה על שזכו לבת כזאת, ועל שזכה לאשה כמותה וכן האשה תשבח את בעלה בפני הוריו, ודבר זה יגביר ויחזק את השלום בין המשפחות וכל שכן את השלום והאחוזה ביניהם (שלוס בית פ"טו) אבל אין לבעל לשבח את אשתו בפני אמו (הטעם: שידוע שכלה וחמותה צרות זו לזו) (עמ' 301).

להעיר ולעורר - עם בוא הקיץ!!

* **רחצה בים ובבריכות** - יש איסור חמור לרחוץ במקומות רחצה שמעורבים בהם גברים ונשים יחדיו, אלא יש להקפיד על רחצה נפרדת, וכל אחד יברר בעירו היכן יש.

גם בחוף נפרד בזמן רחצה של הנשים אם יש מציל ולא מצילה וכן אם מצויים אנשי שרות/ניקיון בחוף, חובה על הנשים והבנות להימנע בחוף ובמים בלבוש מלא כולל גרביים או חלוק ארוך עד הרצפה.

* **אתרי בילוי ונופש** - יש להשתדל שלא לנפוש במקומות מחללי שבת - שלא לחזק ידי עוברי עבירה ובמקומות שיש שם פריצות ולא לטייל במקומות שמצויה בהם סכנה - משום "ונשמרתם לנפשותכם".

* **חופשת הקיץ ארוכה** לכן יש לשמור היטב על הילדים ולבדוק כיצד הם מבליים את זמנם ולדאוג לתעסוקה מתאימה מאחר שהבדקים החינוכיים שעשויים להיגרם כתוצאה מחוסר בקרה עשויים להיות חמורים וקשים והתוצאות מי ישרנו, אע"פ שכרוך בזה תושיה ומחשבה רבה במה להעסיקם.

והמאמץ כדאי!! כדי שהעמל השנתי לא ירד לטמיון בחופשה אחת!!

משרדי "האיחוד" טל': 08-8644452 נא לא לעיין בתפילה דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

הרזוקה מראיות אסורות

הצדיק רבי בצלאל גולדשטיין זצ"ל היה חלבן בשכונת שערי חסד בירושלים. הוא היה למדן וירא שמים ואש התורה בערה בקרבו.

פעם טענו בפניו על מגבעתו המיושנת המדיפה ריח חמוץ וכבר הגיע הזמן להחליפה, אמר להם רבי בצלאל כמשיח לפי תומו: "המגבעת... את המגבעת הטבלתי בכונה בחבית דגים מלוחים, היות ובכל בוקר אני עובר בין הבתים ומחלק חלב והנשים יוצאות בלבוש לא צנוע, ומאז שהטבלתי את מגבעתי בחבית הדגים מעמידות הן את הבקבוקים הריקים בחוץ ונשארות בפנים".

מצא אישה מצא טוב

מעשה שהיה

מדינה אחת המליכו עליהם מלך חדש. כשהוכתר המלך, נכנס לארמון והתפעל מאוד מיופיו ושאל את השרים: "מי בנה את הארמון הזה? ובאיזה תקופה נבנה?" אך אף אחד לא ידע. אמר אחד השרים למלך: "אולי תיגש לפלוני שהוא זקן, אולי הוא ידע לענות על שאלותיך?" הלך המלך לכתובת שקיבל, נקש בדלת ונכנס לביתו של הזקן וראהו שוכב במיטה חולה וסיפר לו את מטרת בואו, הזקן השיב לו כי אין לו מושג אבל יכול הוא לגשת לאביו, אולי הוא ידע. המלך התפעל שלאיש זקן כמותו יש עוד אבא בחיים, הוא קיבל את כתובתו של האב ומיד פנה לשם. הוא דפק על הדלת, את הדלת פתח איש זקן ושאל לרצונו של האורח. שאל המלך את שאלותיו אודות הארמון אך הזקן לא ידע להשיב, ואמר: "אבל אבי גר בקצה הרחוב גש אליו". הביע המלך את פליאתו על כי זכה לזקנה כה מופלגת וניגש לכיוון שהורה לו הזקן. הוא הגיע לכתובת המיועדת, דלת הבית היתה פתוחה ואיש זקן בעל הדרת פנים ישב ליד השולחן ועיין בספרים. המלך ביקש רשות להיכנס, בעל הבית קיבלו בסבר פנים יפות והזמינו לשבת.

אותו יום חם היה, בעל הבית קרא לאשתו וביקש ממנה שתביא אבטיח לאורח. הביאה לפניו אבטיח שלם ודפק עליו באצבעותיו ואמר לאשתו: "קחי את זה, והביאי אחד יותר טוב מזה". לקחה הזקנה את האבטיח והביאה אבטיח אחר, ושוב דפק עליו ואמר לה: "יש יותר טוב מזה", וכן עשתה בשלישית ואמר: "זה טוב!" וחתך מהאבטיח וכיבד את האורח.

לאחר מכן שאל אותו המלך אודות הארמון, הזקן השיב: "זוכר אני יפה מאוד כשנבנה הארמון, אותו בנה פלוני בן פלוני ונקב בשמו, היה זה לפני כך וכך שנים, כשהייתי ילד בגיל 10". שמח המלך מאוד ורצה לברכו, אם יברכו שיחיה עד 120 שנה, הרי הוא כבר עבר גיל זה, בריאות טובה יש לו, שאל אותו המלך: "במה זכית לחיות חיים ארוכים כאלו?"

השיב הזקן: "בזכות אשתי זו, והסיבה לכך שכל מה שאני מבקש מאשתי היא שומעת בקולי ועושה וזה עושה אותי למאושר. ועובדה בוא ואראה לך, אתה חושב שיש לי עוד אבטיחים בבית?" והראה לו את החדר השני שממש הביאה אשתו את האבטיח ולא היו בו עוד אבטיחים, "אם כן, למה עשית זאת? ובכל פעם אמרת שתביא אחד טוב יותר" שאל המלך, "זה כל הסוד, ששמעה בקולי ולא אמרה שזה האבטיח היחיד, ושנית האורח רואה שאני רוצה לכבדו באבטיח המובחר ביותר שיש בביתי וכביכול יש לי עוד הרבה ויאכל בתאבון ולא יחשוש שהוא יחידי ומנצל אותי". מצאו התשובות חן בעיני המלך ונפרד ממנו לשלום, ללמדנו שבכוחה של האישה להטיב עם בעלה או לקלקל ח"ו ואשרי האיש שמצא אישה טובה.

(אוצר המעשיות)

מתנת אלוקים

המעשה קרה בעיר חאלב שבסוריה, לפני עשרות שנים בימי כהונתו של הרב הדיין עזרא חמויי ז"ל, הרב היה נוהג לדרוש ברבים בשבתות וימים טובים ורבים התאספו לשמוע את דרשותיו

אותן תיבל במשלים ובדיחות לקרב הלבבות.

איש אחד שלא היה פיקח במיוחד שמע את בדיחותיו ונהנה מהם וכשהגיע לביתו חשב לספר לאשתו ואמר לה: "שמעתי היום מפי הרב מעשיות יפות, האם תרצי לשמוע אותן?"

"ספר ואשמע" השיבה אשתו, הוא החל לספר ואשתו מקשיבה ומהנהנת בראשה לאות שהבינה והוא הביט בה כולו כועס, למה אינה צוחקת? והרי כולם שמעו זאת מפי הרב וצחקו. "מדוע אינך צוחקת?", השיבה: "מה מקום יש לצחוק פה?", השיב: "וכי את לא מעריכה אותי ואת סיפורי ואינך מקשיבה לדברי, והרי אני וכל האנשים ששמענו זאת מפי הרב צחקנו, הכיצד אינך צוחקת גם?", רבו ביניהם עד שהחליטו להתגרש.

למחרת ניגשו שניהם לדיין הרב עזרא חמויי, הוא שאל אותם: "מה הסיבה שגרמה לכם לרצות להתגרש?" השיבו כי כך סיכמו ביניהם ועל הרב לסדר את הגט, אך הרב לא נענה להם ואז החל האיש לספר כי היה לפני יום בדרשה של הרב והוא צחק ונהנה עם שאר האנשים וכשבא לביתו וחשב לשתף את אשתו בהנאה שחווה, אפילו חיוך קל לא נראה על פניה ולכן כעסתי ורבנו ביננו וזה הביא אותנו לגירושין, אמר הרב לאישה: "שבי ואני אספר לך את הבדיחות של יום אתמול", והחל לספר, החלה האישה לצחוק ואמרה לבעלה: "וכי כך סיפרת?" השיב הרב: "לזה קוראים מתנת אלוקים, יש אדם שיש לו חן מיוחד, קול ערב או גורם הנאה לשומעים את דבריו, ועל זה אין לכעוס", והשלים ביניהם וברכו את הרב על הטובה שגמלם וחזרו לביתם שמחים.

(אוצר המעשיות)

מעלת כבוד האישה וחשיבותה (ג)

פינת ההלכה

א. ציוו חכמים שיהא אדם מכבד את אשתו יותר מגופו ואוהבה כגופו, ואם יש לו ממון מרבה בטובתה כפי ממונו ולא יטיל עליה אימה יתירה, ויהא דיבורו עימה בנחת ולא יהא עצב או רגזון והלכנס' ה' אישות פ"טו ה' טו.
ב. אסור לבעל לצחוק וללגלג על אשתו ולא ירגיש עליה עליונות ובפרט כשהוא המפרנס היחידי בבית ובלעדיו לא יהיה מה לאכול, שהרי כל הברכה של הפרנסה בבית היא בזכות האישה (אור לאין אהבת הדסה ע"י קפ"ב-קפ"ג).

ג. יעזור לאשתו בענייני הבית ובפרט כשהאישה אינה בקו הבריאות (הד"ק אל האושר ע"י טו). וישתדל שזה לא יהיה בזמן שהוא מחויב ללמוד תורה [כגון: שיעור קבוע בערב וכו'] (עין אהבת הדסה ע"י קפ"ד).

דוגמא ממעשה שהיה: פעם ראו את הגאון רבי משה פיינשטיין לעת זקנתו שהוא עומד במטבח ומדיח כלים כשהוא מסביר שהרבנית אינה חשה בטוב, ויודע הוא עד כמה היא אינה אוהבת לראות שהכלים אינם מודחים (שלוס בחיל' ע"י טכ"ב).

ה. חשוב מאוד שהבעל יוקיר כל הזמן טובה לאשתו על כל מה שעושה למענו ולשבחה על כך היות שזה נותן לה את הכוח להחזיק ולנהל בית שלם (אור לאין ע"י קפ"ו).

דוגמא ממעשה שהיה: אשה אחת כעסה על בעלה וחיתכה שיכנס הביתה כדי לתת לו מנה הגונה על מעשיו, ובנתיים היא סידרה את הבית כדי שלא יהיה פתחון פה לבעלה, וכשהגיע עוד לפני שהספיקה לתקוף אותו הוא החמיא לה על הבית המסודר ושיבח את האופן שסידרה את הבית, כל הכעס יצא ממנה... (נפסי כסאלתי ח"ב ע"י 295).

ה. על הבעל מוטל החיוב להוכיח את אשתו בנועם שיח ולהדריכה בדרכי הצניעות, להרחיקה מלשון הרע, כעס וקללות ולהזהירה בדקדוקי המצוות בפרט בתפילה, ברכות הנהנין, שמירת שבת וכו'. ומה טוב ומה נעים שילמדו יחד דברי מוסר (פלא יועץ ע"י כ"ד אהבת איש ואשתו).

ו. הדרך להוכיח ולהעיר לה על דברים מסוימים תהיה ע"פ הנאמר במשלי (ט, ח): "אל תוכח לץ פן ישנאך הוכח לחכם ויאהבך", כלומר אין להוכיח בנימה של ביקורת ולומר: אתה לץ, רשע, למה תעשה כך וכך, אלא יאמר: "אתה חכם, אתה טוב, משובח ומפואר, ומעשים אלה לא נאים לך (פלא יועץ ע"י כ"ד אהבת איש ואשתו) ויזהר בכבודה כיוון שנפגעת מהר (הד"ק אל האושר ע"י יו).

ז. אין הבעל חייב להכריח את אשתו לחזור בתשובה אלא עליו לעשות את שלו מבלי לאלצה ללכת בדרכו. ההשפעה הטובה ביותר שתראה שהוא מאושר בדרכו, והדרך הרוחנית החדשה מביאה לו סיפוק ומרגוע, הארת פנים ושינוי לטובה במצב הרוח. הבעל יעמוד על שלו רק בחיובים שאין מנוס